



MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

EU HÍRLEVÉL

2020/21. szám - december 15.

EU Képviselő - 38/40, Square de Meeûs, B-1000 Brussels - E-mail: hcci.bxl@mkik.hu - Telefon: +32-(0)497-401-572

A hírlevél tartalmából

Csúcsértekezlet – megszületett a kompromisszum, elmaradt a magyar és a lengyel vétó, az Európai Parlament is szavazhat a költségvetésről.

Brexit: még mindig nem dőlt el – a sokadik határidő lejártja után is folytatják a tárgyalást, bár az álláspontok alig közeledtek.

Európai síturizmus – a német elnökség zárva tartaná a sípályákat a járvány miatt, de ilyen döntéshez nincs uniós hatáskör.

Szénerőművek vége – Németország hamarabb zárná be a szénalapú erőműveket. Brüsszel rábólintott, hogy kárpótlást fizessenek, de a sajtó sokallja az összeget.

Adósságkönnyítés – az Unió is csatlakozott a G20-akhoz, törlesztési haladékok adnak a legszegényebb afrikai országoknak a járvány miatt.

Trükköznek az ukránok – Kijev védővámokat vet ki uniós termékekre, pedig szabadkereskedelmi megállapodást kötött az EU-val, így nem tehetné.

FÓKUSZBAN AZ UNIÓ – EIB Beruházási Szemle: zuhannak a beruházások az Unióban a járvány miatt.



HÍREK

- Kompromisszum Brüsszelben: megszülethet a költségvetés
- Brexit: még mindig folytatják
- Milyen lesz a turizmus a síszezonban Európában?
- Bajban az Eurostar
- Jönnek a hidrogénmozdonyok
- Németország: nem lesz több széntüzelésű erőmű
- Adósságkönnyítés Afrikának
- Trükköznek az ukránok
- Lassan múlik a „gyógyszer-függőség”

ESEMÉNYEK

- CONTACT – kapcsolatépítő találkozó
- EU Zöld Hét 2021
- Európai Nukleáris Energia Fórum
- Európai Ipari Hét 2021
- sSTARTUp Napok

PÁLYÁZAT

- Közbeszerzési pályázatok
- Európai energiatakarékos mikroprocesszor technológiák
- Innovatív megoldás tehervonatok nyomon követésére
- Energia- és nyersanyaghatékony építkezés és felújítás
- Európai kutatási infrastruktúra kapacitások

FÓKUSZBAN AZ UNIÓ

- EIB Beruházási Szemle: Zuhannak a beruházások az Unióban a járvány miatt

Kompromisszum Brüsszelben: megszülethet a költségvetés

Az uniós csúcsértekezlet záródokumentumába emelték be azt a kompromisszumos nyilatkozatot, amellyel elhárult a magyar és lengyel vétő veszélye az uniós költségvetés és a helyreállítási alap elfogadása elől. A magyar és a lengyel kormány elérte, hogy az uniós pénzek megvonásával fenyegető jogállamisági feltételrendszert az Európai Bizottság csak akkor alkalmazza, ha az Európai Bíróság az erre vonatkozó rendeletet összeegyeztethetőnek találja az uniós joggal. Emellett a rendelet csak akkor lesz alkalmazható az uniós pénzek (és csak az uniós pénzek) felhasználásának védelme érdekében, ha minden más jogi eszköz lehetősége kimerült. A kompromisszum révén megnyílik a lehetőség az előtt, hogy az Európai Parlament plenáris ülése is szavazzon az uniós költségvetésről és a helyreállítási alapról. Elfogadása esetén Magyarország az uniós költségvetésből és a helyreállítási alapból összesen 40,7 milliárd euró vissza nem térítendő támogatáshoz juthat, és további 10 milliárd euró hitelt vehet fel. Eközben a magyar befizetések az unió kasszájába 11 milliárd eurót tesznek ki, így az „egyenleg” hét év alatt mintegy 30 milliárd euró, nagyjából a hazai nemzeti jövedelem 2,8 százaléka évente. A kohéziós források tekintetében Magyarország évente nemzeti összterméke 1,8 százalékanak megfelelő forráshoz juthat, ami az uniós tagok között Bulgária és Horvátország után a harmadik legjobb eredmény.

További információk:

<https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>

Brexit: még mindig folytatják

A sokadik határidő lejártá után is folytatja a tárgyalásokat az Európai Unió és az Egyesült Királyság küldöttsége a brit kilépés után kötendő kereskedelmi megállapodásról – ebben állapodott meg legutóbbi megbeszélésén Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke a brit miniszterelnökkel, Boris Johnsonnal. A két vezető a kompromisszum megtalálása érdekében találkozott a napokban Londonban és Brüsszelben is, és telefonon is többször egyeztettek egymással. Legutóbbi, vasárnapi megbeszélésükön úgy döntöttek, hogy mivel történt elmozdulás az álláspontokban, és esetleg lehet remény a megállapodásra, így nem hagyják abba a tárgyalásokat. A brit miniszterelnök szerint azonban még most is nagyobb az esélye annak, hogy megállapodás nélkül zárulnak az egyeztetések, mert több uniós ország nem hajlandó az engedményekre. Ursula von der Leyen késznek mutatkozott arra, hogy az érintett tagállamokat személyesen, kétoldalú tárgyalásokon igyekezzen rávenni, hogy rugalmasabb álláspontot foglaljanak el.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/uk-europe/news/leaders-to-push-brexit-trade-talks-beyond-latest-deadline/>

Milyen lesz a turizmus a síszezonban Európában?

Bár az Európai Bizottság nem kíván beleszólni abba, hogy a koronavírus-járvány miatt legyenek-e korlátozások a síturizmusban – mondván ez nem uniós hatáskör, és a tagállamok hozzák meg a döntéseket legjobb belátásuk szerint – a német soros elnökség már állást foglalt, és teljes zárást szorgalmaz. **Bajorország** – ahol a nagyobb német síterepek vannak – úgy véli, hogy a fertőzöttség jelenlegi szintjén nem tarthatók meg a szokásos téli üdülések. Még az egy napos ausztriai kirándulásokat sem engednék, mert az osztrák síterepek mindegyike magas kockázatú, vörös zónában van, és onnan visszatérve mindenkire 10 napos karanténkötelezettség vonatkozna. **Ausztria** ellenzi a tiltást (Kurz kancellár szerint a síturizmus az „osztrák identitás” része), de az ünnepek idejére várhatóan lezárják a határokat (csak az átutazókat engedik belépni), a vendéglők, bárók pedig január 7-ig nem fogadhatnak vendégeket. Osztrák vélemény szerint utána felülvizsgálják, hogy szigorú szabályok szerint megnyithatnak-e a sípályák, mert nem a sport, hanem a síelés utáni esti partik okolhatók a vírus terjedéséért. Vannak olyan tervek, hogy a sípályák kivételével mindenhol kötelező lenne a maszk, a kabinos felvonókban is, és mindenhol legalább 1 m távolságot kellene tartani egymástól. **Franciaország** felemás megoldást képzel el: az üdülőhelyek nyitva lennének, a felvonók azonban nem, így csak sífutásra, szánkózásra lenne mód. A bárók, éttermek zárva maradnának, az üzletek viszont nyitva lennének. **Olaszországban** még nem döntöttek, a kormány közös megoldást szorgalmazna a franciákkal és a németekkel, de a végső szó a regionális hatóságok kezében van, ahol mindenki a nyitás mellett áll. **Spanyolországban** december 21-én megszűnik a régiók közötti utazások tilalma, ehhez kapcsolódva fontolgatják, hogy megnyitják a Pireneusokban lévő sípályákat. Sajátos az Unión kívüli **Svájc** helyzete, nem kell egyeztetniük senkivel, ezért várhatóan nem is lesznek korlátozások, csak arra kell készülni, hogy a pályákon kívül mindenhol kötelező lesz a maszkviselés. **Szlovénia** sem hozott még hivatalos döntést, de a hírek szerint a hóágyúk működnek, és mindenhol a nyitásra készülődnek.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/coronavirus/news/eu-countries-at-odds-over-christmas-ski-season/>

Bajban az Eurostar

A túlélésért küzd az egyik legnépszerűbb expresszvonat-hálózat, az Eurostar, amely a Párizs-London-Brüsszel-Amszterdam négyszögben elhódította a légiutasok csaknem felét. A járvány (és az annak következtében bevezetett utazási korlátozások) miatt ugyanis a forgalom 95 százalékkal visszaesett. A légitársaságok a londoni kormánytól már mintegy 2 milliárd eurónak megfelelő támogatást (hitelt, adóhalasztást és pénzügyi segítyt) kaptak, a sokkal környezetbarátabb vonatközlekedés (a károsanyag kibocsátása 90 százalékkal alacsonyabb, mint az ugyanezen a távolságon közlekedő repülőgépeké) eddig még nem jutott pótlólagos forrásokhoz. Ebben szerepet játszhat persze az is, hogy az Eurostar fő tulajdonosa a francia államvasutak, az SNCF, és London nem akarja Párizs zsebébe tenni a pénzt. Míg a járvány kezdetéig napi 50 vonattal közlekedett az Eurostar, jelenleg csupán egy-egy vonat indul-érkezik Londonba Párizsból, és Amszterdamból (Brüsszelen át), csupán karácsony előtt lehet számítani csekély mértékű forgalomemelkedésre az Eurostarnál.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/railways/news/eurostar-on-the-ropes-and-fighting-for-survival/>

Jönnek a hidrogénmozdonyok

Hat hidrogénmozdonyt tervez forgalomba állítani 2023-tól a második legnagyobb olasz vasúttársaság, a Ferrovie Milano. A mozdonyokat a francia Alstomtól rendelik 160 millió euró értékben (kb. 57 milliárd forint, azaz egy-egy új hidrogénmozdony közel 10 milliárd forintba kerül). A hidrogént a vasúttársaság metángőzből akarja kivonni úgy, hogy a keletkező széndioxidot ún. karboncsapdával fognák be, hogy az ne kerüljön a légkörbe. A megtermelt hidrogén így a „kék hidrogén” kategóriába sorolódik, azaz alacsony karbonkibocsátásúnak számít, de nem teljesen „zöld” energia. A milánói vasúttársaság idővel teljesen zöld, azaz megújuló energiával előállított hidrogénre akar áttérni. Hidrogénmozdonyok működnek már 2018 óta Németországban, Alsó-Szászországban, ahol egy olyan vonalon váltották ki velük a dízelmozdonyokat, amelynek túl drága lett volna a villamosítása. Az első két év kedvező tapasztalatai alapján a Deutsche Bahn, a német állami vasút, a Siemens cégtől saját fejlesztésű hidrogénmozdonyokat rendelt a dieselmotort fokozatos leváltására. Németországban ugyanis viszonylag lassan halad a villamosítás (2005-ben a vonalak 57 %-a, 2019-ben pedig 61 %-a volt villamosított), és tartanak attól, hogy nem éri el a 2025-re kitűzött célt, a 70 százalékot. Ezért hidrogénmozdonyokkal tennék környezetbarátabbá a vasutat. Az új mozdonyok 600 km-es távolságot tudnak majd megtenni egy feltöltéssel, és 150 km/h sebesség elérésére lesznek képesek.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/railway/news/italian-and-german-trains-hitch-up-to-hydrogen-bandwagon/>

Németország: nem lesz több széntüzelésű erőmű

Németország 2038 előtt fel kívánja számolni a széntüzelésű erőműveket. Az erről szóló törvényt már a nyáron elfogadta a Bundestag, az Európai Bizottság pedig most jóváhagyta azt a rendszert is, amellyel a német kormány támogatni kívánja az erőművek tulajdonosait, hogy ösztönözze őket a legnagyobb széndioxidkibocsátó létesítmények bezárására. Berlin 2023-ig hét tendert hirdet meg a mindössze két erőművet üzemeltető cég (a LEAG és az RWE) számára, összesen 4,35 milliárd euró értékben, amire Margrethe Vestager, a Bizottság versenypolitikai biztosa azt mondta: „Németország a legjobb áron éri el a lehető legnagyobb széndioxid-kibocsátás csökkentést.” Más véleményen van azonban egy kutatóintézet, amelynek elemzését a Spiegel szellőztette meg: szerintük a LEAG is, és az RWE is 1-1 milliárd euróval több támogatáshoz juthat annál, mint amennyi az erőművek felszámolásához szükséges. (Ráadásul egy belső cégdokumentum szerint a LEAG mindenképpen bezárta volna szénerőműveit, mert már nem versenyképes az ott megtermelt villamosáram az egyre olcsóbb megújuló energia miatt – írta a Spiegel.) A lap hiába igyekezett megtudni a német kormánytól, mire is megy majd el az indokolatlanul magas támogatás – nem kaptak rá választ. Persze, tegyük hozzá, ez az összeg csupán az erőművek leszerelését támogatja, a térségek, ahol a szénbányák működnek további 40 milliárd euró szövetségi forrást kapnak, hogy átalakítsák a gazdaságot, és biztosítsák a foglalkoztatást az erőművi dolgozók számára.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/energy/news/european-commission-approves-german-hard-coal-exit-tender/>

Adósságkönnyítés Afrikának

Az Európai Unió is csatlakozik a Párizsi Klub kezdeményezéséhez és adósságkönnyítéssel igyekszik segíteni a legszegényebb eladósodott országokon. Idén március óta több nemzetközi pénzügyi szervezet, a Valutaalap és a Világbank is könnyített az adósok helyzetén (átütemezést és törlesztési moratóriumot ajánlottak fel), legutóbb pedig a G20 országok fogalmaztak meg hasonló ajánlatot – ehhez csatlakozott most az Unió. A legeladósodottabb kontinens épp a legszegényebb: Afrika, amely az elmúlt tíz évben 195 milliárd euróra növelte, és ezzel megduplázta adósságállományát. A legeladósodottabb 45 ország bruttó nemzeti termékének átlagosan csaknem 8 százalékát fordítja adósságtörlesztésre, ezzel szemben például egészségügyre GDP-jük kevesebb, mint 2 százalékát tudják költeni. Ezért is a járvány idején vetődött föl az adósságkönnyítés lehetősége, ami elsősorban a törlesztés átmeneti felfüggesztését jelenti (azaz, a megnövekedett járványügyi kiadásokra való tekintettel a hitelezők hozzájárulnak ahhoz, hogy 2021 végéig ne törlesszék hiteleiket az adósok). Másik könnyítési lehetőség az átütemezés, a harmadik pedig az adósság elengedése, de ez utóbbiról egyelőre nincs szó. Tavasszal Charles Michel, az Európai Tanács elnöke a Szahel-övezet országaival folytatott egyeztetés során is felvetette ezt, de döntés nem született.

További információk:

<https://www.onsilium.europa.eu/hu/press/releases/2020/11/30/debt-relief-efforts-for-african-countries-council-approves-conclusions/>

Trükköznek az ukránok

Ukrajna jó ideje különféle trükkökkel próbálja kijátszani az EU-Ukrajna között aláírt kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodást – közölte az Európai Parlament Ukrajna Megfigyelőcsoportjának ülésén Győri Enikő. A fideszes képviselő, aki az EP Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságában az ukrán kereskedelmi kapcsolatok felelőse, a megfigyelőcsoport ülésén felidézte az ún. „batman csirkék” esetét, amikor Ukrajna a baromfi nem hagyományos vágásával talált kiskaput ahhoz, hogy a megállapodásban szereplő kvótán felül szállíthasson csirkemellet az EU-ba, amivel sértette a magyar és más uniós termelők érdekeit. „Az ukrán fondorlat kivédéséhez tavaly módosítanunk kellett az egyezmény szövegét” – mondta az ülés után Győri Enikő. – „Keleti szomszédunk kreativitása azóta sem csökkent. Júniusban ismét akcióba lendült és védővámokat akart bevezetni az uniós műtrágya bevitelére. Ez a szelektív protekcionizmus veszélyével fenyegetett, és a tervezett lépéstől csak a gyors fellépés hatására álltak el az utolsó pillanatban.” A képviselő megemlítette még a faexport-tilalom évek óta húzódó ügyét is, ugyanis Ukrajna megtiltotta a fa kivitelét az Unióba. Az Unió egy vitarendezési eljárás keretében kezdeményezte az ukrán gyakorlat megszüntetését, de döntés még nem született. Ukrajna pár napja vámot vezetett be az EU-ból származó polimer anyagok behozatalára is, ami a magyar iparnak is kárt okoz, és amellet, hogy a kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodás rendelkezéseivel ellentétes, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) feltételeit sem teljesíti. A néppárti képviselő hozzátette: „Az ülésen kértem Ukrajna képviselőit, hogy trükközés nélkül, tisztességesen hajtsák végre a szabadkereskedelmi megállapodásban foglaltakat. Jövőre esedékes az egyezmény felülvizsgálata, amikor Ukrajna további kedvezményeket akar majd kicsikarni. Nyilvánvalóvá tettem, hogy az eddigi stratégiájuk nem lesz célravezető” – mondta végezetül Győri Enikő.

További információk:

<https://fidesz.eu.hu/hu/sar-ga-lap-az-ukran-kereskedelmi-trukkozoesnek/>

Lassan múlik a „gyógyszerfüggőség”

A járvány ugyan nyilvánvalóvá tette, mégis, az Európai Bizottság – a nemrég közzé tett új gyógyszerstratégiában – nem állt ki elég határozottan amellett, hogy minél hamarabb véget kell vetni Európa kiszolgáltatott helyzetének – annak, hogy kulcsfontosságú gyógyszerek és alapanyagok, (és tegyük hozzá egészségügyi berendezések) javarészt Európától távol készülnek, ami válsághelyzetben igencsak megnehezíti a védekezést, illetve az arra való felkészülést. Brüsszeltől az előzetes nyilatkozatok alapján azt lehetett várni, hogy a gyógyszerstratégia egyfajta intézkedési terv lesz a „stratégiai autonómia” megteremtésére, de a Bizottság javaslata elmaradt ettől. Ahelyett, hogy konkrét intézkedéseket sorakoztatott volna fel, a szöveg olyan homályos megfogalmazásokat tartalmaz, hogy „strukturált párbeszédet kell kialakítani a gyógyszergyártó értéklánc szereplői és a közhivatalok között”. Mindennek célja az lenne, hogy olyan „politikai lehetőségek” jöjjenek létre, amelyek egy későbbi időpontban „megerősítik és biztonságossá teszik az Unión belüli ellátási láncot”. Ez a későbbi időpont – az egészségügyi biztos, Stella Kiriakidesz szerint akár két év is lehet, mert – mint fogalmazott – „meg kell tudnunk, merre haladjunk”, és ahhoz, hogy a hiány ellen tenni tudjunk, az Uniónak „meg kell értenie, melyek is a kialakult helyzet alapvető okai”. Pedig ez utóbbi sokak számára elég világos: a nagy európai gyógyszergyártók termékeinek igen jelentős részét Indiában gyártják, ahol a járvány kezdetén exporttilalmat vezettek be pl. a paracetamolra és még 12 fontos összetevőre (vagyis, az európai gyógyszergyárak a „saját termékeikhez” nem férhettek hozzá). A gyógyszeralapanyagok másik forrása Kína, ahol az európai gyógyszerek előállításához szükséges összetevők 70 százaléka készül. Ezek azok az alapvető okok, amelyek az európai ellátási zavarokat okozták, és az ellátási lánc csak akkor lehet zavartalan, ha ezeknek az alapanyagoknak, készítményeknek a gyártását visszahozzák Európába, és ennek az egyértelmű kimondását (valamint a helyzet felszámolása felé vezető javaslatokat) várta volna Brüsszeltől mindenki.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/health-consumers/news/commission-slows-down-on-bringing-back-drug-manufacturing-in-europe/>



2021. március 3.

CONTACT – kapcsolatépítő találkozó

Szervező: Enterprise Europe Network,
Lipcsei Kereskedelmi és Iparkamara

Helyszín: Lipcse, Vásárváros

További információk:

<https://een.ec.europa.eu/events/contact-business-meetings-0>

2021. február 1-2.

Európai Ipari Hét 2021

Szervező: Európai Bizottság

Helyi rendezésű online események

További információk:

https://ec.europa.eu/growth/content/eu-industry-week-2021-local-events_en

2021. március 1-2.

15. Európai Nukleáris Energia Fórum

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: Pozsony - Prága

További információk:

https://ec.europa.eu/info/events/15th-european-nuclear-energy-forum-2021-mar-01_en

2021. május 31 – június 4.

Európai Zöld Hét

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: Brüsszel

További információk:

https://ec.europa.eu/info/events/eu-green-week-2021_en

2021. augusztus 25-27.

sTARTUp Napok

Szervező: Tartu Science Park

Helyszín: Tartu, Észtország

További információk:

<https://een.ec.europa.eu/events/matchmaking-startup-day-2021>

Közbeszerzési pályázatok

Csaknem 30 ezer közbeszerzési pályázati felhívás érhető el az EU tagállamaiból, valamint az uniós intézményekből:



Határidő: folyamatos

További információk:

<https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByBO.do>

Európai energiatakarékos mikroprocesszor technológiák

Egy 2017-ben megkötött együttműködési keretszerződés részeként a kiválasztott konzorciumot felkérjük, hogy nyújtson be egy Kutatási és Innovációs Cselekvési Tervet nagy méretű, nagy teljesítményű Big Data, mesterséges intelligencia és fejlődő alkalmazásokhoz szükséges, az európai energiatakarékos mikroprocesszorok és a kapcsolódó technológiák tervezésének és fejlesztésének második fázisára, a keretszerződésben meghatározott kutatási útmutatóval összhangban.

Határidő:
2021. január 12.

További információk:

<https://palyzatokmagyarul.eu/competition/detail/3415>

Innovatív megoldás tehervonatok nyomon követésére

Díjat hirdet az Európai Kutatási Ügynökség (REA) egy innovatív megoldás kifejlesztésére, ami lehetővé teszi a kereskedelmi tehervonatok nyomon követését, a teljes európai hálózat lefedésével. A cél, hogy azonnali, hozzáférhető információt szolgáltatassanak a vonatokról, beleértve a helymeghatározást, az indulást, a célállomást, a vonatösszeállítást is.

Határidő:
2021. szeptember 21.

További információk:

<https://palyzatokmagyarul.eu/competition/detail/3445>

Energia- és nyersanyaghatékony építkezés és felújítás

Új épületek tervezése és építése, meglévő épületek utólagos felszerelése, hogy kibocsátásmentes/nem környezetszennyező pozitív energia épületekké váljanak a fenntartható zöld környezetben. A pályázatokban legalább két (lakóövezeti és nem lakóövezeti, új és/vagy újonnan felszerelt) sokat ígérő technológia, folyamat és társadalmi innováció nagy léptékű, valós életben kivitelezett demonstrációját kell elvégezni Európa különböző régióiban.

Határidő:
2021. január 26.

További információk:

<https://palyazatokmagyarul.eu/competition/detail/3429>

Európai kutatási infrastruktúra kapacitások

A Zöld Megállapodás (Green Deal) kihívásainak sürgőssége és mértéke világszínvonalú tudományos kapacitások és források mobilizációját és fejlesztését igényli, olyanokét, amelyeket az Európai Kutatási Infrastruktúrák nyújtanak. Ezeknek hozzá kell járulniuk a klímasemleges Európa felé vezető átmenethez, megcélozva a szennyezőanyag kibocsátás legalább 50 százalékkal történő csökkentését 2030-ra. A Horizon 2020 keretében támogatott kísérleti projektben, a pályázat megvalósításakor végzett tevékenységeknek kutatási és innovációs szolgáltatások nyújtására kell irányulniuk, áttörő kutatási eredményeket megcélozva két kiemelt fontossággal bíró területen: energiatárolás, valamint magas szintű éghajlati/környezeti megfigyelés és ellenőrzés.

Határidő:
2021. szeptember 21.

További információk:

<https://palyazatokmagyarul.eu/competition/detail/3445>

Zuhannak a beruházások az Unióban a járvány miatt

Az európai cégek 45 százaléka visszafogja a beruházásait a járvány miatt – ez a legfőbb megállapítása az Európai Beruházási Bank (EIB) immár ötödik éve kiadott Beruházási Szemléjének. A felmérés másik érdekessége, hogy a cégek fele a járvány hosszú távú hatásaként azt éli meg, hogy nagyobb szerepet kapnak mindennapjaikban a digitális technológiák, ami nem csoda, hiszen jelentősen megemelkedett az otthonról végzett távmunka, és az ennek következtében tartott videós munkaértekezletek száma.

Az EIB Beruházási Szemle első alkalommal hozta azt az eredményt, hogy a felmérésben résztvevő cégek (13500-an Európában, illetve egy-egy reprezentatív panel az Egyesült Királyságból, illetve az Egyesült Államokból) egyértelműen a beruházások csökkenéséről, illetve beruházási szándékaik halasztásáról adtak számot. A cégek a negatív tendenciát egyértelműen a koronavírus-járvány hatásaival magyarázták. A felmérés összességében négy területet ölel fel: (1) beruházási tervek (2) beruházások az innováció területén (3) digitális technológiák alkalmazása (4) a klímaváltozás hatása.

- (1) Amellett, hogy a cégek 45 százaléka visszafogta beruházásait, a jövő kilátásait is pesszimistán ítélik meg, igaz, ennek a pesszimizmusnak nem csupán a Covid19 az oka, mert a tendencia már 2018-ban elkezdődött. A beruházások legfőbb akadályának a bizonytalan jövőt látja a vállalkozások 81 %-a, ami az előző évi 69 %-hoz képest jelentős emelkedés. A cégek pesszimizmusát táplálja még a politikai környezet és a működésüket meghatározó szabályozó rendszer is.
- (2) Ha lehet a járványnak pozitív hatása, akkor az az innovációban érezhető: a cégek 42 százaléka jelent meg (ha kényszerűségből is) új termékekkel vagy szolgáltatásokkal, és ez az előző évi 33 százalékkal összevetve ugyancsak jelentős elmozdulás. Persze a járvány kétféle hatást is gyakorolt rájuk: azok közül a cégek közül, amelyek megérezték a pandémia hatását, többen mondják, hogy innovatívabb termékekkel, szolgáltatásokkal akarnak piacra lépni (30 % a korábbi 24% helyett), de többen is tántorodnak el a beruházásoktól (13 % az előző évi 10 % helyett).
- (3) Az európai cégek kétharmada alkalmaz digitális technológiákat – állapítja meg a felmérés. 51 százalékuk egy vagy több digitális technológiát használ, további 12 % viszont teljesen digitalizált formában működik. A „maradék” 37 % semmilyen digitális technológiát nem alkalmaz, és érdekesség, hogy ez a szám az Egyesült Államokban csupán 27 %. A digitális technológia alkalmazása egyébként jellemzőbb a nagyobb cégeknél (75 %), míg a kisebb vállalkozásoknál csak 52 % az arány.
- (4) Az uniós cégek 58 százaléka nyilatkozott úgy, hogy vállalkozásuk érzi a klímaváltozás hatásának kockázatát, 23 % pedig egyenesen jelentős hatásról beszél. A cégek hajlamosabbak azt gondolni, hogy az alacsony CO2 kibocsátás felé történő átmenet inkább pozitív hatással lesz a piaci keresletre. Ugyanakkor a maguk piacán az ellátási lánc egészével kapcsolatban inkább negatív hatásokra számítanak. Arra a kérdésre, hogy terveznek-e olyan beruházásokat, amelyekkel

ellensúlyozhatják a klímaváltozással kapcsolatos kedvezőtlen időjárási hatásokat, az európai cégek közül sokan azt válaszolták, hogy már végre is hajtottak ilyen fejlesztéseket. Persze, igen nagyok a különbségek az Unióban, mert Belgiumban, Hollandiában, Finnországban, Franciaországban és Németországban a dupláját fordítják ilyen célú beruházásokra, mint Görögországban vagy Szlovákiában.

Az EIB-felmérés arra is kereste a választ, mi akadályozza meg a cégeket, hogy többet ruházzanak be a klímaváltozás kedvezőtlen időjárási hatásainak ellensúlyozása, és a kibocsátáscsökkentés érdekében, és a válaszokból az derült ki, hogy a fő akadály a bizonytalan környezetvédelmi szabályozás és az adózás (72 %), illetve a beruházás magas költsége (69 %).

A felmérés Magyarországgal foglalkozó fejezetéből kiderül, hogy a hazai cégek 47 százaléka ruház be kevesebbet (azaz, alig több, mint az uniós átlag), 47 % viszont a korábbi szinten tartja beruházásait, és csupán 26 % állítja le vagy halasztja el a tervezett fejlesztéseket, ami az uniós átlagnál (35 %) jóval kedvezőbb. Az az adat is jobb az európai átlagnál, ami az arányát jelzi, akik mindenképpen folytatják a megkezdett beruházásokat (26 %, szemben a 18 %-os uniós átlaggal). A beruházások szerkezete is más Magyarországon, mint az európai átlag, nálunk többet fordítanak gépekre-berendezésekre, mint máshol az Unióban. A hazai beruházások 36 százalékának fő célja a kapacitás bővítése, ami ugyancsak magasabb, mint máshol Európában (26 %). Elgondolkodtató azonban, hogy az EIB felmérés szerint a magyarországi cégek mindössze 9 százaléka számít aktív innovációt alkalmazó vállalkozásnak, míg ez az arány uniós átlagban 20 %.

A felmérés nem adta meg összességében, hogy a cégek beruházási szándékainak visszaesése miatt mekkora összeg nem kerül be a gazdaság körforgásába, de az Európai Bizottság őszi gazdasági előrejelzéséhez mellékelt táblázatokból pontosabb képet szerezhethetünk. Uniós szinten ebben az évben várhatóan 10,3 %-kal esnek vissza a beruházások az előző évhez képest, de a végleges 2020-as számok még változhatnak. Írország van a legnehezebb helyzetben, ahol -41,3 %-kal csökkennek a beruházások, mögöttük Spanyolország áll -17,3 százalékkal. Magyarországon -10,4 %-os a csökkenés, (ezen belül: építőipar -4,2%, gépek-berendezések -16,4 %) de az állami beruházások volumene +6,3%-kal emelkedik az Európai Bizottság előrejelzése szerint.

További információk:

<https://www.eib.org/en/publications-research/economics/surveys-data/eu-overview-2020>

https://www.eib.org/attachments/efs/eibis_2020_hungary_en.pdf

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ecfin_forecast_autumn_2020_statistical-annex_en.pdf

Ha a továbbiakban nem kívánja megkapni az MKIK EU Hírlevelét, kérjük, hogy jelezze ezt a következő elérhetőségen:

indept@mkik.hu